

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ РЕФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ

Соціально-економічні процеси, що відбуваються на ринку праці України, свідчать про зростання кількості безробітного населення в країні. За даними Державного комітету статистики рівень безробіття в Україні на початку 2020 році (за методологією МОП) для осіб працездатного віку становив 8,7 % (на кінець 2019 року – 8,6%), що значно перебільшує його природній рівень, і в абсолютних цифрах становить 1,6 мільйона осіб. Тенденція щодо рівня зареєстрованого безробіття теж негативна, і хоча кількість зареєстрованих безробітних значно менше порівняно з показниками за методикою МОП і становить - - 364 тис. осіб (станом на 7 квітня 2020), але цей показник на 13% більше, ніж минулого року (323 тис.) на ту саму дату [1].

Ситуація, яка склалась на вітчизняному ринку праці, ускладнюється також через пандемію коронавірусу. За прогнозами Міжнародної організації праці економічна та трудова криза, викликана пандемією COVID-19, може збільшити глобальне безробіття [2]. Виклики сьогодення ставлять перед Державною службою зайнятості (ДСЗ), як одного з трьох основних соціальних амортизаторів економічної безпеки працюючого населення, складну задачу поліпшення якості обслуговування клієнтів та працевлаштування осіб, які цього потребують, враховуючи потреби сучасного ринку праці. За таких обставин реформування Державної служби зайнятості є необхідною умовою забезпечення продуктивної зайнятості населення.

Початок правового забезпечення цього процесу покладено постановою Кабінету Міністрів «Про затвердження Порядку реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу» (19.09. 2018) [3], розпорядженням Кабінету Міністрів України «Про затвердження Основних напрямів реалізації державної політики у сфері зайнятості населення та стимулювання створення нових робочих місць на період до 2022 року» [4], (24.12.2019) та низкою наказів Міністерства соціальної політики [5,6,7].

Аналіз нормативно-правових актів, матеріалів виступу в пресі та на телебаченні керівництва Державного центру зайнятості дає змогу визначити основні напрямки реформування Державної служби зайнятості, які зводяться до наступного:

У сфері ідеології та культури:

- формування організаційної культури Державної служби зайнятості;
- побудова нового бренду Державної служби зайнятості;
- посилення співпраці усіх стейкхолдерів ринку праці: більш активна політика співробітництва по відношенню до роботодавців, розширення взаємодії з приватними агенціями з працевлаштування, розширення послуг для безробітних та осіб, які шукають роботу.

В організаційній сфері:

- трансформація Державної служби зайнятості в Державний центр зайнятості;
- зміна організаційної структури та функцій регіональних та базових центрів зайнятості;
- зміна підпорядкованості ДСЗ;
- впровадження і забезпечення ефективної діяльності інститутів кар'єрного радника та радника з питань роботи з роботодавцями.

У сфері менеджменту:

- розробка та запровадження сучасної системи управління людськими ресурсами ДСЗ.

У сфері надання послуг клієнтам:

- запровадження новітніх технологій обслуговування незайнятих громадян: індивідуальний супровід зареєстрованих безробітних та шукачів роботи до і після вирішення питання працевлаштування (за методом кейс-менеджменту); профілювання безробітних та осіб, які шукають роботу; введення індивідуальних планів надання послуг і працевлаштування;
- розширення спектру взаємодії з роботодавцями: запровадження інституту консультанта роботодавця;
- запровадження новітніх інформаційних технологій: електронні кабінети для роботодавців та шукачів роботи; електронна реєстрація безробітного; електронна Платформа дистанційної системи навчання, Платформа профорієнтації та розвитку кар'єри; електронні опитування роботодавців з перспективної потреби в працівниках з конкретних професій.

Таким чином, можливим є припустити, що змістовний контекст реформування ДСЗ відповідає задачам Державної політики - переходу від пасивних методів та заходів до активної політики держави в сфері зайнятості населення.

Література:

1. Демографічна та соціальна політика: ринок праці: статистична інформація: Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 21.04.2020).
2. Пандемія COVID-19 може привести до втрати майже 25 мільйонів робочих місць в світі: прес-реліз 18.03.2020. Міжнародна організація праці. URL: <http://www.ilo.org> (дата звернення: 05.05.2020).
3. Про затвердження Порядку реєстрації, перереєстрації безробітних та ведення обліку осіб, які шукають роботу: постанова Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2018 р. № 792. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 07.05.2020).
4. Про затвердження Основних напрямів реалізації державної політики у сфері зайнятості населення та стимулювання створення нових робочих місць на період до 2022 року: розпорядження Кабінету міністрів України від 24 грудня 2019 р. № 1396-р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 05.05.2020).
5. Про затвердження Положення про державну службу зайнятості: наказ Міністерства соціальної політики України від 14.06.2019. № 945. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 06.05.2020).
6. Про затвердження Методики здійснення первинного та поглибленого профілювання осіб, які шукають роботу, та зареєстрованих безробітних: наказ Міністерства соціальної політики України від 19.12.2018 № 1910. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 8.05.2020).
7. Про затвердження Порядку та умов складання, виконання індивідуальних планів надання послуг і працевлаштування: наказ Міністерства соціальної політики України від 19.12.2018. № 1913. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 05.05.2020).